

Notulen

Onderwerp	Algemene Vergadering van Aandeelhouders Heijmans N.V.	Van	Mevrouw mr. N. Schaeffer
		Telefoon	+31 6 2221 19 56
Vergaderdatum	13 april 2016, 14.00 uur	E-mail	nschaeffer@heijmans.nl
Locatie	De Verkadefabriek, Den Bosch		
Ons kenmerk	HNV/NS/AVA/20160413		

Bij deze Algemene Vergadering van Aandeelhouders Heijmans N.V. (hierna te noemen: AvA) zijn van de raad van commissarissen Heijmans N.V. (hierna te noemen: RvC) aanwezig mevrouw Boumeester en de heren Olijslager, Van Gelder, Van Keulen, Icke en Vollebregt. De heer Olijslager treedt, conform artikel 37 lid 1 van de Statuten Heijmans N.V., op als voorzitter van deze AvA. Hij wordt in het hierna volgende als Voorzitter aangeduid.

Van de raad van bestuur Heijmans N.V. (hierna te noemen: RvB) zijn aanwezig de heren Van der Els (voorzitter RvB), Van den Biggelaar en Hillen.

Namens EY zijn aanwezig de heren W. Prins en P. de Pater.

De heer R. Hagens, als kandidaat notaris verbonden aan Allen & Overy, is aanwezig om ondersteuning bij het stemproces te bieden.

Voorts zijn aanwezig aangemelde certificaathouders en overige genodigden.

1. Opening

De Voorzitter opent de vergadering en heet aandeelhouders, vertegenwoordigers van accountant EY, bestuurders van de Stichting Administratiekantoor Heijmans en van de Stichting Preferente Aandelen Heijmans en overige (voorheen) aan de onderneming verbonden personen van harte welkom.

Vooruitlopend op de behandeling van de agenda wenst de Voorzitter namens de RvC een aantal zaken aan te stippen.

Vandaag worden de resultaten over 2015 toegelicht die op 25 februari jl. zijn gepubliceerd. Deze resultaten zijn niet wat de RvC daarvan een jaar geleden verwachtte. Tegenover positieve ontwikkelingen met name in Woningbouw en Vastgoed, staan forse tegenvallers in Infra. Men heeft de laatste maanden kunnen lezen hoe slecht de markt is geworden in de loop der jaren, en hoe ondernemingen in de bouw daarmee te kampen hebben. De RvC vindt het een goede zaak dat Rijkswaterstaat meer gaat sturen op kwaliteit dan op prijs. Dit alles is geen excuus voor de prestaties van Heijmans zelf. Helaas hebben zowel de RvB als de RvC moeten constateren dat er intern nog veel te verbeteren valt. Eén van de getroffen maatregelen betreft het voornemen om de heer Ruud Majenburg – die later in de vergadering geïntroduceerd zal worden – te benoemen tot

lid van de RvB met Infra als portefeuille. De RvC is ook verheugd over de verlenging van de financiering voor een wat langere termijn die begin dit jaar is bereikt.

Ten slotte vermeldt de Voorzitter dat dit de laatste keer is dat hij de AvA van Heijmans voorzigt, hij treedt na afloop van deze vergadering af. De RvC heeft de heer Sjoerd Vollebregt benoemd tot zijn opvolger, hij neemt het stokje na deze vergadering over. Zowel de Voorzitter als de overige RvC leden hebben daar alle vertrouwen in. De Voorzitter sluit af door de aandeelhouders te bedanken voor de manier waarop zij hebben bijgedragen aan het verloop van de afgelopen AvA's.

2. Mededelingen

De Voorzitter constateert dat de oproep voor deze AvA heeft plaatsgevonden conform de daarvoor geldende wettelijke en statutaire bepalingen middels plaatsing van de agenda en bijlagen op de website van Heijmans N.V. op 2 maart 2016.

Stichting Administratiekantoor Heijmans heeft een aanmelding van een certificaathouder tot bijwoning van de AvA beschouwd als een verzoek tot volmacht om zelf zijn of haar stem uit te brengen. Aan certificaathouders die niet in de gelegenheid zijn om de AvA bij te wonen, is de mogelijkheid geboden om, via ABN AMRO e-voting, elektronisch een steminstructie en volmacht te verlenen aan mevrouw mr. J.J.C.A. Leemrijse, notaris te Amsterdam.

Omdat op dit moment in de vergadering nog certificaathouders binnen kunnen komen, wordt het aantal aanwezige stemmen later in de vergadering bekend gemaakt.

Tot secretaris wordt aangewezen mevrouw N. Schaeffer, secretaris van de vennootschap. Zij zal notulen van deze vergadering houden die, conform de van toepassing bepalingen uit de Corporate Governance Code, op de website van Heijmans zullen worden geplaatst en daarna zullen worden vastgesteld. Een afschrift van de vastgestelde notulen wordt op schriftelijk verzoek toegezonden.

Voordat agendapunt 3 wordt behandeld, wordt een film vertoond over het eind 2015 opgeleverde project A4.

3. Behandeling van het jaarverslag over het boekjaar 2015

3a. Toelichting door de RvB op het jaarverslag over het boekjaar 2015

De Voorzitter geeft het woord aan de heer Van der Els. Hij schetst het boekjaar 2015 aan de hand van een presentatie die ook gepubliceerd is op website van Heijmans.

Hoewel de tweede helft een verbetering liet zien, is het jaar 2015 met een negatief resultaat afgesloten. Er is groei te zien in Woningbouw en Vastgoed, maar de markt voor Utiliteit blijft competitief. Infra presteert ondermaats, maar maakt ook goede vorderingen op een aantal gebieden.

Resultaten

De kerncijfers laten een resultaat zien van € 27,3 miljoen negatief. Een aantal zaken vallen op. Opvallend is dat er voor het eerst in negen jaar sprake is van enige groei in de omzet, een kleine 6%. Men moet zich realiseren dat Heijmans in de jaren 2008 en 2009 een onderneming was met € 3,1 miljard omzet. In de afgelopen tien jaar is de omzet door de crisis in de vastgoed- en woningmarkt, maar ook door de crisis in de gehele bouwsector, behoorlijk gekrompen. Het tweede

wat opvalt, is de verbetering van de netto schuld die het gevolg is van sterke focus op werkkapitaal ('fit for cash'). Ook het aantal verkochte woningen is met 33% sterk gestegen. Er is vooral meer verkocht aan particulieren. Dit heeft bij Woningbouw en Vastgoed geleid tot een onderliggend operationeel resultaat van zo'n € 15 miljoen. Voorts is er een hele solide bijdrage van € 15 miljoen vanuit België en Duitsland. De orderportefeuille is op een goed niveau, zeker als in aanmerking wordt genomen dat veel activiteiten worden ontwikkeld in service en onderhoud en in het asset management. Daar is nauwelijks sprake van een orderportefeuille, maar wel van veel 'recurring business'. De resultaten per sector laten zien dat Infra Nederland relatief slecht presteert, dat België en Duitsland het, zeker in de tweede helft van het jaar, goed doen. Vastgoed en Woningbouw hebben er, samen met Utiliteit, voor gezorgd dat de tweede helft van het jaar duidelijk beter is dan de eerste helft.

Kernpunten

De heer Van der Els licht vervolgens de kernpunten van 2015 toe. De grote projecten A4 en Timmerhuis zijn tijdig opgeleverd. Er is een duidelijke verbetering op het gebied van veiligheid dankzij het GO (Geen Ongevallen) programma. Het IF-cijfer is gedaald van 5,6 in 2014 naar 3,9 in 2015. Midden vorig jaar is een 'sub 10' aandelenemissie gedaan. Met de opbrengt van € 21 miljoen zijn preferente financieringsaandelen B ingekocht waardoor het uitstaande kapitaal in die categorie aandelen nu nog € 45 miljoen bedraagt. Een ander belangrijk punt is dat de financiering is verlengd tot 30 juni 2018. De netto schuld is licht verbeterd ten opzichte van 2014 door een sterke focus op werkkapitaal. De ingezette reorganisaties zijn afgerond, en de verbetertrajecten liggen op schema. Begin dit jaar is bekend gemaakt dat de RvC voornemens is een nieuw lid in de RvB te benoemen, wat straks wordt toegelicht, met specifieke focus op Infra. In het jaarverslag is weer meer invulling gegeven aan integrated reporting. Ten slotte is besloten om gezien de resultaten geen dividend op (certificaten van) gewone aandelen uit te keren. Een aantal punten wordt hierna verder toegelicht.

Wonen

Vastgoed en Woningbouw profiteren van een sterk herstel van de woningmarkt, vooral in de Randstad. Er is een duidelijke verbetering van marges door strakke, uniforme productieprocessen en door betere verkoopprijzen. Het Heijmans Huismerk en Heijmans Wenswonen worden goed ontvangen. Eind 2015 zijn de eerste 30 Heijmans One's verkocht, deze zijn nu in productie. Mede door de 'Contouren van Morgen' heeft Heijmans geanticipeerd op duurzame ontwikkelingen op het gebied van wonen. De markt is na jaren van krimp en stagnatie weer aan het groeien, en die groei lijkt zich stabiel te ontwikkelen.

Werken

De markt voor nieuwbouw in Utiliteit blijft schraal, er is veel concurrentie. Er is zeker perspectief in speciale segmenten en op het gebied van assetmanagement en service en onderhoud, die markt is aan het herstellen. Heijmans heeft vorig jaar meegedongen naar een aantal grote (PPP) projecten waarbij een goede, maar toch tweede plaats is behaald. Daarbij is het beleid 'marge boven volume' gehanteerd. De RvB is ervan overtuigd dat de oplossingen van Heijmans in de toekomst de juiste zullen blijken te zijn en vruchten zullen afwerpen. Dat betekent dat de organisatie van Utiliteit stabiel blijft of zelfs iets minder omvangrijk zal worden. Er zal meer focus zijn op service en onderhoud- en asset managementcontracten.

Verbinden

De markt voor Infra blijft zeer uitdagend met onverminderd grote concurrentie. De risicoverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemers is niet in balans. Inmiddels is met grote partijen in de markt, zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers, een Marktvisie opgesteld omdat partijen zich realiseren dat er meer ruimte voor innovatie en duurzaamheid moet komen, maar ook een betere

risicoverdeling. De RvB is van mening dat er een consolidatie in de markt nodig is. Het aanbod van landelijke projecten is stabiel. De regionale projecten van Infra hebben goed gepresteerd door meer focus op beheer en in stand houden. Onlangs is de eerste Bike Scout geleverd aan de gemeente Eindhoven. Dit systeem waarschuwt een automobilist die een kruising nadert als er een fietser aankomt. Er is veel belangstelling voor dit systeem.

Heijmans Infra Nederland heeft een omzet van €700 miljoen. Daarvan komt 40% voor rekening van de regionale projecten en het asset management. Bij asset management moet men denken aan variabel onderhoud op wegen, rijkswegen of op Schiphol. De Specialismen, kabels, boringen, funderingstechnieken, zetten 20% om. Grote projecten ten slotte maken 40% uit van de omzet. Het gaat om projecten waarin Wegen en Civiel integraal werken, zoals bijvoorbeeld de A4 en de A9 Gaasperdammerweg. Er zijn 5 à 10 verliesgevende projecten die zijn aangenomen in de jaren 2012-2013. Uiteraard zijn er verbetermaatregelen doorgevoerd in die projecten. Men moet zich realiseren dat de doorlooptijden zeker bij infraprojecten erg lang zijn.

De maatregelen die genomen zijn om grote projecten binnen Infra en Utiliteit beter te beheersen worden verder toegelicht. Als bijvoorbeeld geldt de A4 die feitelijk al in de jaren 2010, 2011 op de markt is gekomen. Vervolgens wordt een aanbidding voorbereid door het tenderteam en volgt er een opdracht of niet. De opdracht voor Heijmans is om vooral bij acquisitie en tendermanagement de ontwerpkosten, de startmarges inclusief het inprijzen van risico's veel scherper in beeld te krijgen. Er is de afgelopen jaren hard gewerkt om dat voor elkaar te krijgen in de aanbiddingen voor de projecten van vandaag. Vervolgens moet met name in de uitvoering en in de organisatie het credo 'stick to the plan' zijn. Met andere woorden, als in 2012 of 2013 is bedacht 'wij gaan die weg zo bouwen', moet het plan onderweg niet veranderd worden. Want dat leidt tot kosten, dat leidt tot een moeilijke situatie. Bovengenoemde stappen zijn opgenomen in het tender- en projectmanagement. Verder heeft de RvB go / no go sessies ingevoerd. De RvB besluit uiteindelijk of wordt aangeboden voor een project of niet. Indien een opdracht niet haalbaar is, moet je ook niet willen aanbieden. Voorts zijn start up reviews ingevoerd om aan het begin van een project met elkaar de afgesproken uitgangspunten te toetsen en tijdig te kunnen bijsturen. Ten slotte is hard gewerkt om het ERP systeem SAP te implementeren wat een ondersteunde functie heeft.

Markten – Duitsland en België

Met name Oevermann laat een forse verbetering van resultaat en omzet zien. Het resultaat van de doorgevoerde reorganisaties is daarin goed zichtbaar. Ook de Utiliteitswerken (Hochbau) laten goede resultaten zien door een sterke focus op selectie van opdrachtgever. Dat is een hele stabiele ontwikkeling.

Hetzelfde geldt voor België. Hoewel de Belgische dochters conform verwachting iets minder omzet en winst hadden, er is daar wel degelijk druk op marges, is er sprake van een stabiele situatie aan zowel de bouw- als de infrakant. Het orderboek is goed gevuld.

Verbeteren

De focus blijft onverminderd gericht op het aanscherpen en implementeren van processen en procedures om te zorgen dat Heijmans 'best of class' wordt. Dat betekent concreet voortzetting van het GO Veiligheidsprogramma, de verdere implementatie van SAP, de bedrijfsbrede uitrol van het tendermanagement inclusief go / no go momenten, verbetering van projectmanagement, inkoop en commercie, blijvende focus op werkkapitaal ('fit for cash') en de voorgenomen benoeming van een nieuw lid in de RvB met focus op resultaatverbetering van Infra.

Vernieuwen

Innovatie wordt gedaan vanuit Heijmans Technology met diverse partners, zoals ABB, CISCO en Eneco. Heijmans probeert nieuwe producten te ontwikkelen om onderscheidend vermogen te

creëren. Voorbeelden daarvan zijn de al genoemde Heijmans One, een heel interessant concept voor de markt van alleenstaanden die tijdelijke huisvesting zoeken. Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van duurzame woningen met Wifi, domotica en lage EPC waarde. De Heijmans BrainJoint is een innovatie die succesvol is toegepast en levert een geluidsreductie op van het wegverkeer. Het interessante is dat de BrainJoint niet alleen door Heijmans wordt toegepast, maar inmiddels ook door andere bedrijven. Datzelfde geldt voor Greenway LE, een type asfalt dat duurzaam geproduceerd wordt en dat door Rijkswaterstaat gevalideerd is om toe te passen in projecten. Als laatste wordt het Smart Cleaning concept genoemd, slim onderhouden en schoonmaken van gebouwen op basis van data en sensor technologie.

Financiering

Belangrijk is te melden dat Heijmans gedurende 2015 heeft voldaan aan de financiële convenanten met de banken. Er is een duidelijk effect merkbaar als gevolg van de gebeurtenissen in de markt, zoals het faillissement van Imtech en het zware weer waarin Ballast Nedam terecht is gekomen door slechte projecten. Men zal begrijpen dat dit ook voor financiers in de branche een hectische tijd betekent. Vanaf 1 april 2016 bedraagt de gecommitteerde faciliteit € 256 miljoen tot 30 juni 2018. De herfinanciering is inmiddels volledig geëffectueerd. Voortaan wordt de ICR op kwartaalbasis gemeten. Van Lanschot heeft zich – dat was overigens al eerder gecommuniceerd – teruggetrokken. Het bankconsortium bestaat nu uit ING, Rabobank, KBC en ABN AMRO. De RvB is van mening dat dit een solide basis geeft naar de toekomst. Tegelijkertijd is de RvB van mening – dat staat ook in persbericht van 25 februari jl. – dat sterke structurele verbetering van de debt / Ebitda verhouding nodig is om de balans te versterken in de komende jaren.

Vooruitzichten

De positieve trend in de woningmarkt zet door, Heijmans is daarin goed gepositioneerd. De verbeteringen bij Infra en Utiliteit zullen geleidelijk zijn, de markten blijven uitdagend. Duitsland en België laten een solide ontwikkeling zien en liggen op koers. Heijmans blijft inzetten op 'Verbeteren en Vernieuwen' en heeft daarbij focus op 'Improve the core', integrale aanpak en innovatief vermogen. De heer Van der Els sluit af door te zeggen dat er duidelijk stappen voorwaarts worden gemaakt, en dat de RvB denkt het jaar 2016 met een positief onderliggend operationeel resultaat af te sluiten.

De Voorzitter dankt de heer Van der Els voor zijn toelichting en geeft aanwezigen de gelegenheid tot het stellen van vragen, daarbij worden de vragen naar onderwerp gebundeld om efficiënte beantwoording te bewerkstelligen.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt of Heijmans onder bewind van de banken staat, heeft Heijmans nog vrijheid van handelen? Wat gaat Heijmans doen indien de financieringsbehoefte halverwege het jaar oploopt, hoe krijgt Heijmans de schuld omlaag?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat de voorwaarden weliswaar wat stringenter zijn geworden, dat is ook gemeld in het persbericht, maar dat betekent niet dat de RvB geen vrijheid van handelen heeft. De situatie is niet anders dan die van vorig jaar. Per definitie is de vrijheid wat minder groot wanneer er sprake is van een wat moeilijker financieerspositie. Terugkomend op de aanleiding van de vraag, de financiering zou aflopen per maart 2017. Dat betekent dat Heijmans normaal gesproken dit jaar in gesprek zou gaan met de banken over verlenging van de financiering. De RvB heeft eigenlijk al vroegtijdig geconcludeerd dat dit lastig zou zijn. Het is verstandiger dat Heijmans meer tijd en rust krijgt om te werken aan een betere performance. Dat is de reden dat de RvB de dialoog heeft ingezet om de financiering voor een iets langere tijd te verlengen. En dan is het ook niet onlogisch dat er stringenter voorwaarden gaan gelden, ook

gezien alles wat in de sector is gebeurd. De RvB denkt desalniettemin dat dit voor Heijmans, ook voor alle stakeholders van Heijmans inclusief de aandeelhouders, een verstandige route is om verder te werken aan herstel waarbij evident is dat de debt / Ebitda ratio ook structureel beter moet worden.

De heer Taverne (VBDO) complimenteert Heijmans met opnieuw een hogere positie in de transparantie benchmark van Economische Zaken. In vervolg daarop heeft de VBDO een aantal vragen. Hoe kan het dat een aantal prestaties omlaag is gegaan, op het gebied van CO2 en afval, terwijl veel bedrijven erin slagen om hun performance in dat opzicht wel te verbeteren. De tweede vraag is wanneer Heijmans zich in het debat mengt over oplossingen voor woningen aan de onderkant van de markt (voor bijvoorbeeld vluchtelingen maar ook anderen die moeilijk aan een woning kunnen komen). Een product als de Heijmans One zou juist voor die groep beschikbaar moeten zijn. De derde vraag heeft betrekking op integrated reporting en luidt wanneer Heijmans de effecten van duurzaamheid meer in de cijfers laat terugkomen en wanneer de niet financiële gegevens in de kerngegevens van Heijmans worden opgenomen?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat de prestatie inzake CO2 het gevolg is van een hogere asfaltproductie, wat op zich positief is. Asfaltproductie maakt deel uit van de kernactiviteit van Heijmans en zal dat blijven doen. Uiteraard wordt ook gewerkt aan verduurzaming van asfalt en -productie, een voorbeeld hiervan is Greenway LE, maar de opbrengst van verduurzaming weegt getalsmatig niet per se op tegen meer uitstoot door meer productie.

Wat betreft integrated reporting heeft Heijmans het afgelopen jaar weer meer stappen gemaakt, met onder meer een integrated dashboard. Het is wel de kunst om het geheel goed leesbaar te houden voor alle stakeholders, daarin zit een grens aan de mate van vooruitgang die je kunt nastreven. Met dat voor ogen blijft Heijmans stappen maken in integrated reporting.

De heer Hillen antwoordt dat toename van afval onder andere het gevolg is van de toename van transformatieopdrachten van kantoren, dat levert behoorlijk wat afval op. Indien Heijmans penvoerder is bij dat soort projecten, moet Heijmans de afvalstroom volledig verantwoorden. Tegelijkertijd wordt een deel van dat puin ook hergebruikt voor asfalt.

Hij gaat ook in op de vraag over oplossingen voor de onderkant van de woningmarkt. Dat vindt Heijmans een serieus vraagstuk. In Nederland is ca. 37% sociale woningbouw. Het beleid van minister Blok is erop gericht om het 'scheefwonen' op te heffen. De corporaties hebben een verantwoordelijkheid om daarin de volgende stap te zetten. De Heijmans One is ontwikkeld met de gedachte om 'de verloren generatie', dat zijn bijvoorbeeld starters die na hun studententijd niet aan een woning kunnen komen, een tijdelijke woning te bieden. Tevens wordt de Heijmans One ingezet om zogenaamde verloren gebieden weer leefbaar te maken en een gezicht te geven. Dat de Heijmans One ingezet zou kunnen worden voor andere doelgroepen is op zich juist. Het is echter vooral aan de Minister om ervoor te zorgen dat er een oplossing komt voor de doelgroepen uit de vraag.

De heer Kitzen vraagt of hij in de presentatie van de heer Van der Els goed heeft verstaan dat er wordt gestreefd naar een kleiner Heijmans Utiliteit? Worden er reorganisatiekosten verwacht?

De heer Van der Els zegt dat dit niet het geval is. Heijmans verwacht groei te zien in service en onderhoud en asset management, en tegelijkertijd geldt voor de grote projecten het 'marge boven volume' principe. Grote projecten kenmerken zich ook door veel inzet van onderaannemers.

Daardoor heeft dit relatief weinig effect op de organisatie. Er worden daarom geen reorganisatiekosten verwacht.

De heer Den Ouden (VEB) geeft aan dat de VEB nogal wat ongeruste berichten krijgt naar aanleiding van de situatie bij Ballast Nedam. Kan de RvB iets concreter aangeven waarom hij denkt dat het beter gaat? De tweede vraag betreft innovatie. Heijmans geeft aan de meest innovatieve bouwonderneming van Nederland te willen worden, maar de uitgaven voor innovatie zijn (slechts) twee promille van de omzet. Zet dat zoden aan de dijk?

De Voorzitter antwoordt dat zowel de RvC als de RvB heel terughoudend zijn met in de toekomst kijken. Zij kunnen concreter zijn over wat er binnen Heijmans beter kan, dat is ook hun verantwoordelijkheid.

De heer Van der Els gaat in op de vragen. Heijmans opereert in een lastige markt en heeft een negatief resultaat laten zien. Dat is een feit en het is begrijpelijk dat dit mogelijk onrust oplevert. Binnen Infra maken grote projecten 40% uit van de omzet, daarvan presteert 20% van de projecten niet volgens verwachting. Als de cijfers van Ballast Nedam zouden worden vertaald naar Heijmans begrippen, zou dat betekenen dat Heijmans een werk van een miljard zou hebben met zwaar verlies. Dat is niet het geval. Heijmans heeft het risico wel degelijk gemitigeerd en meer in de hand, maar dit heeft helaas nog niet het gewenste resultaat.

Ten aanzien van innovatie stelt de heer Van der Els dat men zich moet realiseren dat de genoemde uitgaven de uitgaven op centraal niveau zijn. Binnen de verschillende bedrijfsonderdelen zijn er ook innovatie-activiteiten die niet zichtbaar zijn in het in de vraag genoemde getal. Twee promille is natuurlijk uitermate bescheiden, maar daarmee brengt Heijmans toch behoorlijk wat innovatieve producten naar de markt.

De heer van den Goorbergh spreekt namens de Stichting AK Heijmans. Hij gaat in op de kwestie van het beheersen van de risico's in de grote projecten en de marktstructuur. De Voorzitter heeft terecht opgemerkt dat het een dure plicht is van Heijmans om de capaciteit beter te managen. In dat licht is ook toegelicht dat het verstandig is om de capaciteit van de RvB op dat punt verder te versterken. De Stichting AK heeft in de afgelopen jaren wel begrepen dat de moeilijkheden die Heijmans en ook de concurrerende bouwondernemingen hebben met de grote infrastructurele projecten, ook wel iets te maken hebben met de structuur van vraag en aanbod in de markt zelf. Een dominante opdrachtgever, de overheid, en een beperkt aantal partijen dat die grote werken aankan. En die dus om capaciteitsonderbezetting te vermijden in een prijzenslag terechtkomen die weinig ruimte biedt marges te creëren waarin tegenvallers kunnen worden opgevangen. De concrete vraag aan de RvB is: ziet de RvB op dat punt een groter besef, maatschappelijk en bij de overheid op dat punt, en initiatieven om dat wat te verbeteren in de komende periode? En als de RvB daar wellicht pessimistisch over is, is het dan verstandig om eens te kijken naar belendende buitenland, België en Duitsland, waar de onderneming toch hele behoorlijke operationele marges haalt. De activiteiten in België en Duitsland zijn beperkt in termen van de totale omvang van de onderneming. Dus als je daar wat meer zou doen in relatie tot het totaal zou je daarmee misschien een wat beter risicoprofiel van de totale onderneming kunnen krijgen. Ziet de RvB verbeteringen in de vraag en aanbod verhoudingen en structuur in de Nederlandse markt? En is het wel of niet verstandig om nog eens met een schuin oog naar het buitenland te kijken voor expansie, niet meteen volgende maand maar in de komende maanden als onderdeel van de strategie?

Voordat de heer Van der Els ingaat op het laatste deel van de vraag, geeft hij aan dat Heijmans eerst het 'eigen huis' op orde moet hebben. In de markt leeft wel degelijk het idee dat het anders moet. Een uitvloeisel daarvan is de eerder al genoemde Marktvisie, die ondertekend is door een groot aantal partijen uit de markt. Het idee daarachter is dat niet alleen op prijs, maar ook op EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) en onderscheidend vermogen wordt geselecteerd. Heijmans ziet heel duidelijk dat Rijks Vastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat en ProRail daarin proactiever, helderder, duidelijker en gericht in opereren dan bijvoorbeeld provincies en gemeentes. Die laatsten werken nog steeds heel erg sterk langs de lijn van laagste prijs en feitelijk kan iedereen hetzelfde. Heijmans moet daarin keuzes maken. Welke markten, welke klanten zijn interessant. Dat is de enige methode om uiteindelijk een gezond en goed bedrijf te hebben.

Wat betreft de buitenlandse dochters geldt dat Heijmans in België een goed presterend bedrijf heeft dat voornamelijk in het Vlaamse deel actief is. Het is niet zo makkelijk om in Wallonië aan het werk te zijn met wegebouw. In Duitsland is Heijmans met Oevermann een goede speler in een markt met veel aanbieders. De RvB is zeker niet op de korte termijn bezig met expansie in het buitenland, zoals gezegd moet eerst het 'eigen huis' in Nederland op orde komen, maar het is zeker niet uitgesloten voor de toekomst.

De heer Swinkels vraagt welke marge hij als aandeelhouder mag verwachten van Heijmans? En voorziet Heijmans een consolidatie in de markt?

De Voorzitter geeft nogmaals aan dat Heijmans zeer voorzichtig is met het kijken in de toekomst. Hij geeft het woord aan de heer Van der Els.

De heer Van der Els begint door te zeggen dat markt de afgelopen jaren gekrompen is. Dat gold voor woningbouw, maar ook voor utiliteitsbouw. Daardoor is de omzet van Heijmans teruggaan tot ca. €2 miljard. Heijmans is echter niet kleiner geworden ten opzichte van haar peers in dat segment, terwijl die wel krompen. Eigenlijk is alleen de inframarkt wat volume betreft stabiel gebleven. Dan komt de vraag met betrekking tot consolidatie aan de orde. Er zijn veel spelers actief op de inframarkt. Het gemiddelde onderscheidend vermogen van de aanbieders in combinatie met het feit dat opdrachtgevers niet alleen op prijs selecteren, maar ook bereid zijn om op basis van andere criteria keuzes te maken, zou moeten leiden tot een de-fragmentatie van de markt en dus wat meer consolidatie.

Wat betreft marge is het standpunt dat deze in de projecten business 3 tot 4% zou moeten zijn. In vastgoedontwikkeling zou de marge, mits de markt gezond is, en daar lijkt het wel naar toe te gaan, 6 tot 8% moeten zijn.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt of Heijmans is voorbereid op het gebied van cyber security, hij heeft daar niets over gelezen in de risicoparagraaf en krijgt de indruk dat er wellicht geen aandacht voor is, misschien omdat er mede vanwege de financiële situatie onvoldoende budget is vrijmaakt?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat het pertinent niets te maken heeft met budget. Heijmans heeft juist aan de IT-kant de afgelopen jaren goede vooruitgang geboekt met het basisplatform, maar ook de ERP omgeving. Uitgangspunt is te werken volgens best practices, en niet te veel dingen zelf uit te vinden. Dat betekent dat een beroep wordt gedaan op professionele providers waar ook data wordt ondergebracht. Ook op het gebied van security wordt een beroep op professionele partijen gedaan. De processen die Heijmans heeft ingericht op het gebied van IT werken goed, wat is gebleken in een aantal incidenten. Daarbij wordt in het bijzonder gewezen op gevallen van (pogingen tot) factuurfraude waarmee Heijmans is geconfronteerd en die door de juiste procedures goed zijn afgewend. Voorts is het afgelopen jaar een extra maatregel genomen in

de vorm van de aanstelling van een IT security officer. Samenvattend kan gezegd worden dat Heijmans voldoende maatregelen neemt om de veiligheid op een goed niveau te brengen en te houden.

3b. Behandeling van het verslag van de raad van commissarissen

Het verslag van de RvC is opgenomen in het Heijmans jaarverslag 2015 op pagina 105 t/m. 109. De Voorzitter licht het verslag kort toe. De RvC vindt het, net als de RvB, heel belangrijk dat 'het huis op orde is'. Dat heeft heel vaak veel aandacht in de RvC vergaderingen gehad. Ook het managen van de projecten, de kwaliteit daarvan, heeft bijzonder veel aandacht gehad. Er zijn zes reguliere vergaderingen geweest en ook een aantal conference calls. De werkzaamheden van de Commissies worden toegelicht. Nog uitgebreider dan vorig jaar is toegelicht welke belangrijke besluiten zijn genomen en ook waarom. De Voorzitter vraagt vervolgens wie hij het woord mag geven over dit agendapunt.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt wat de RvC bedoelt met 'streetwise' managen van projecten. Hoe komt de RvC tot die bevinding, en hoe gaat de RvC ervoor zorgen dat het inderdaad zo gaat gebeuren?

De Voorzitter legt uit dat de RvC daarmee bedoelt dat het gaat om erg praktisch, 'hands on' oplossen van dagelijkse problemen. Dus een uitermate praktische benadering van het managen van projecten/problemen. De RvC is in deze problematiek redelijk dichtbij gekomen, mede omdat een aantal commissarissen heel veel ervaring heeft met het managen van projecten. De RvC is zo in de positie om de RvB raad te kunnen geven. Uiteindelijk is de RvB verantwoordelijk voor een goede uitvoering (door de medewerkers van Heijmans), en houdt de RvC toezicht.

3c. Behandeling van het bezoldigingsbeleid in 2015

De voorzitter van de Remuneratiecommissie, de heer Van Keulen, krijgt het woord en licht toe.

Heijmans kent een variabele beloning op jaarbasis en een variabele beloning op lange termijn basis. De RvC is van mening dat er geen grond bestaat voor toekenning van de lange termijn beloning over 2015 omdat de daarvoor geldende doelstellingen niet zijn behaald. Er is echter wel gescoord op een aantal financiële doelstellingen die verbonden zijn aan de korte termijn variabele beloning, zoals solvabiliteit en terugbrengen van de netto schuld. Ook is een aantal persoonlijke doelstellingen die verbonden zijn aan de korte termijn variabele beloning gerealiseerd. Daarop heeft de RvC overwogen of op basis hiervan een variabele korte termijn beloning kan worden toegekend. Tegelijk is onderdeel van het beleid dat er geen variabele beloning wordt toegekend, indien de onderneming verlies maakt. Het Remuneratiebeleid, dat ook is terug te vinden in het jaarverslag, biedt de mogelijkheid om een voorwaardelijke korte termijn variabele beloning toe te kennen. Dat wil zeggen dat de toekenning onvoorwaardelijk wordt indien in het volgende jaar (i.c. 2016) of het daarop volgende jaar (i.c. 2017) een netto winst wordt gerealiseerd op een door de RvC vast te stellen minimum niveau. Afsluitend zegt de heer Van Keulen dat de RvC na uitgebreide overwegingen heeft besloten om de leden van de RvB een voorwaardelijke korte termijn variabele beloning toe te kennen van 20% van het vaste jaarsalaris.

De heer Swinkels geeft aan niet te begrijpen hoe de gewenste marge zich verhoudt tot de doelstellingen en tot de toekenning van een variabele beloning. Is er een koppeling tussen de doelstellingen voor de variabele beloning en de gewenste marge en bankenconvenanten?

De Voorzitter legt uit dat de toekenning voorwaardelijk is, dus er wordt nu feitelijk geen variabele beloning uitgekeerd. Als de netto winst in één van de volgende twee jaren voldoende is naar het oordeel van de RvC, wordt de bonus uitgekeerd. Er is dus geen rechtstreekse koppeling tussen marge en bankenconvenanten.

De heer Tiemstra vraagt hoe het kan dat doelstellingen zijn gehaald terwijl er toch sprake is van verlies? Hij stelt dat aandeelhouders pas in aanmerking komen voor dividend indien er een positief resultaat wordt behaald.

De heer Van Keulen antwoordt dat een deel van de doelstellingen is gerealiseerd, zoals die inzake solvabiliteit en terugbrengen van de netto schuld. Andere doelstellingen ten aanzien van netto resultaat en Ebitda zijn echter niet gehaald. Niet alle doelstellingen zien op financiële doelstellingen.

De heer Tiemstra stelt dat het systeem wel eenvoudiger kan. Hij stelt voor de uitkering van dividend gelijke tred te laten houden met de variabele beloning van de RvB. Kan de RvC zich vinden in die suggestie?

De Voorzitter antwoordt dat de RvC uitgebreid over de variabele beloning heeft gesproken. De RvC is ook van mening dat rekenschap wordt gegeven van de belangen van aandeelhouders door het beleid 'geen netto winst geen variabele beloning' vast te houden.

4. Vaststelling jaarrekening, resultaatbestemming en decharge

Voordat de jaarrekening 2015 wordt behandeld, geeft de Voorzitter het woord aan de heer W. Prins van EY om een toelichting te geven op de door EY uitgevoerde controle.

De scope van de controle door EY bevat de controle van de enkelvoudige jaarrekening en van de geconsolideerde jaarrekening. De bevindingen hiervan zijn vastgelegd in de uitgebreide controleverklaring die is opgenomen in het jaarverslag. Ook het bestuursverslag behoort tot de scope, en EY heeft vastgesteld dat dat verslag voldoet aan de wettelijke eisen en dat de inhoud daarvan in overeenstemming is met het beeld van de jaarrekening. Het derde aspect van de scope is het MVO-verslag. Dit verslag is beoordeeld en daar is een assurance rapport van opgemaakt. De aanpak van de controle is vastgelegd in een controleplan dat niet alleen met de RvB, maar ook met Auditcommissie is besproken. De vaststelling van de materialiteit heeft plaats gevonden op basis van internationale en nationale controlestandaarden. De belangrijkste controlepunten zijn geweest de financiering, de goodwill, latente belastingen, de waardering van grondposities en projecten. EY heeft ook vastgesteld dat Heijmans aan de convenanten voldoet.

De Voorzitter dankt de heer Prins voor zijn toelichting en vervolgt de behandeling van de agenda.

4a. Behandeling en vaststelling van de jaarrekening 2015

De jaarrekening is door EY gecontroleerd en op 26 februari 2016 van een goedkeurende verklaring voorzien. De Voorzitter deelt mede dat de vaststelling van de jaarrekening ook met zich meebrengt dat het negatieve resultaat over 2015 van € 27,3 miljoen wordt verwerkt ten laste van de overige reserves. De RvC adviseert de AvA om de jaarrekening 2015 vast te stellen en decharge te verlenen aan de leden van de RvB en de RvC. De Voorzitter vraagt wie hij het woord mag geven voor een vraag.

De heer Boom vraagt of de verwijzing 'de herverdeling van "deze" voorraden heeft geleid tot een fiscale winst van € 30,5 miljoen' op pagina 155 van het jaarverslag zo moet worden gelezen dat er nog andere grondposities voor een stelselwijziging (door IFRS) in aanmerking komen?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat die er niet zijn, maar dat hier wordt verwezen naar het deel van posities die via samenwerkingsverbanden lopen en die door de werking van IFRS 11 niet op de balans zichtbaar zijn, maar eigenlijk via het resultaat deelneming lopen. Het gaat dus om grondposities die op de balans staan en die bij die entiteiten zitten. Voorts was het een langlopende wens om de waarderingen op basis van IFRS en fiscaliteit met elkaar gelijk te trekken.

De heer Tiemstra vraagt of de gepubliceerde jaarrekening overeen komt met de fiscale jaarrekening?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat dit grotendeels het geval is. De belangrijkste uitzonderingen betreffen de buitenlandse. In Duitsland wordt de officiële jaarrekening op basis van de lokale boekhoudregels vastgesteld, en die wijken behoorlijk af van IFRS. In België zijn die verschillen minder groot. De verschillen in Duitsland zijn echter op het grote geheel niet materieel te noemen.

De heer Taverne (VBDO) zegt in het jaarverslag noch op de website iets terug te kunnen vinden over het belastingbeleid van Heijmans. Gezien de maatschappelijke aandacht voor dit onderwerp is zijn vraag of Heijmans op dit punt meer duidelijkheid kan geven door uiteen te zetten wat de uitgangspunten voor belastingbetaling in Nederland en elders zijn?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat er over het belastingbeleid weinig te zeggen is. Heijmans heeft weinig tot geen bijzondere structuren. Men ziet dat Heijmans in Nederland, helaas, geen belasting betaalt, en dat met name in België belasting wordt betaald. Mogelijk wordt over 2015 in Duitsland belasting betaald, omdat daar het regime waarmee van compensabele verliezen gebruik kan worden maken een bodem bevat: het eerste bedrag kan verrekend worden en de rest schuift naar volgende jaren. Naast de gewone specificatie op cash en belasting is er dus verder weinig toe te voegen, en vormt het hiervoor genoemde in principe het beleid.

De heer Den Ouden (VEB) stelt dat grondposities nauwelijks afnemen ondanks het feit dat er een afwaardering heeft plaatsgevonden. Bouwt Heijmans niet op eigen grond, wordt er nog grond bij gekocht? Kunnen afspraken worden gemaakt over latere of gefaseerde afname?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat de antwoorden op deze vragen feitelijk in het jaarverslag staan. Duidelijk is dat Heijmans een aantal afnameverplichtingen heeft, die lopen ook door de boeken. Het is interessant om te zien dat die verplichtingen behoorlijk afnemen, en dat die zeker niet allemaal materialiseren in feitelijke aankoop van grond. Daarover is Heijmans veel en intensief in gesprek met partijen. Daarbij wordt aangestipt dat deze zaken integraal verbonden zijn aan de vastgoed-business en daarmee ook voor een belangrijk deel het potentieel voor de toekomst vormen. Heijmans zal zich de komende jaren door de voorraad grondposities 'heen eten'. Echter, het kapitaalbeslag in grond zal niet zo heel snel dalen gegeven de verplichtingen die er nog zijn, maar die tegelijkertijd, zoals gezegd, wel een deel van het potentieel van de business vormen.

De heer Taverne (VBDO) heeft Heijmans de laatste jaren behoorlijk wat complimenten gegeven voor het geïntegreerde verslag. Maar, bij integratie hoort wel iets, namelijk het geïntegreerd weergeven van kerncijfers. Gaat Heijmans dat doen? En als er dan een geïntegreerd verslag is, dan zou men verwachten dat de verificateur bij zijn toelichting ook aangeeft hoe hij de verificatie

heeft uitgevoerd over het niet-financiële deel. Kan dat de volgende keer wel? En ten slotte de vraag aan de RvB of het dan ook niet past om de verificatiestandaard zelf, die gebruikt wordt voor de niet-financiële gegevens, ook dezelfde kwaliteit te geven als die van de financiële?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat de vraag van de VBDO serieus wordt genomen, en dat Heijmans zal kijken op welke in de vraag gestelde punten de komende jaren verbeterd kan worden. Daar waar het zinnig is om niet-financiële gegevens aan de kengetallen toe te voegen, zal dat serieus worden bekeken. Wat betreft de verificatie, op de voorgestelde manier komt de lat heel hoog te liggen. Dat is zeker een lange termijn ambitie, maar het is niet reëel om te verwachten binnen de komende één, twee jaar op hetzelfde niveau te komen als de financiële controle. Het ambitieniveau van Heijmans richt zich veel meer op de kwaliteit van de niet-financiële data, om de zaken die betrekking hebben op duurzaamheid langzamerhand verder op te trekken. De RvB vindt het echt sturen op die kengetallen nog belangrijker dan de manier waarop daar naar buiten toe verantwoording over wordt afgelegd. Nogmaals, leesbaarheid en ook hoe snel je daar als bedrijf echt intrinsiek vooruitgang op kan maken, zijn ook heel belangrijk.

Omdat er verder geen vragen over de jaarrekening zijn, wordt overgegaan tot stemming. Eerst doet de notaris mededeling over de aanwezigheid van het aantal per heden geplaatste preferente financieringsaandelen B en de gewone aandelen of certificaten daarvan. Van het totaal van 25.916.880 stuks, is 23.661.873 aanwezig. Dat brengt het totaal uit te brengen stemmen deze vergadering op 645.088.080. Dat is met inbegrip van 2.799.367 (certificaten van) aandelen waarvoor een steminstructie is afgegeven via ABN AMRO. Per (certificaat van een) aandeel worden 30 stemmen uitgebracht, dat wil zeggen één stem per één Euro cent nominale waarde van het aandeel.

Van het aantal certificaten van aandelen van 21.406.873 is aan houders van 2.006.079 certificaten van aandelen een volmacht verleend door Stichting Administratiekantoor Heijmans, dit komt overeen met circa 9,4% van het aantal certificaten (in 2015 ca. 29,2%). Dat betekent dat in deze vergadering rechtsgeldig besluiten kunnen worden genomen, er is voor geen van de besluiten een quorum vereist.

Na de goed verlopen proefstemming wordt agendapunt 4a, vaststelling van de jaarrekening Heijmans N.V. over het boekjaar 2015, in stemming gebracht.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 644.134.950 stemmen.

Tegen het besluit zijn 158.610 stemmen.

Er zijn 212.010 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht vóór de vaststelling van de jaarrekening over het boekjaar 2015 van Heijmans N.V., waarmee de jaarrekening over het boekjaar 2015 van Heijmans N.V. is vastgesteld.

4b. Resultaatbestemming boekjaar 2015

Op grond van de statuten zal aan aandeelhouders van preferente financieringsaandelen B een bedrag worden uitgekeerd van in totaal € 3,5 miljoen euro. De RvB heeft, onder goedkeuring van de RvC, besloten, gezien het gepresenteerde resultaat, over 2015 geen dividend over (certificaten van) gewone aandelen uit te keren. Over dit punt wordt dit jaar dus geen besluit genomen. Zoals al is medegedeeld onder het vorige agendapunt, wordt het negatieve resultaat verwerkt ten laste van de overige reserves.

4c. Verlening van decharge aan de leden van de RvB voor hun bestuur in 2015

Omdat geen van de aanwezigen het woord wenst te voeren over dit punt, gaat de Voorzitter over tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 635.611.740 stemmen.

Tegen het besluit zijn 153.270 stemmen.

Er zijn 9.300 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de RvB waarmee het voorstel is aangenomen.

4d. Verlening van decharge aan de leden van de RvC voor het door hen uitgeoefende toezicht in 2015

Omdat geen van de aanwezigen het woord wenst te voeren over dit punt, gaat de Voorzitter over tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 634.835.970 stemmen.

Er zijn 482.340 tegenstemmen.

Er zijn 460.200 onthoudingen.

Dit betekent dat 99,9% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de RvC waarmee het voorstel is aangenomen. De Voorzitter dankt de aandeelhouders namens de gehele RvC voor het in de RvC gestelde vertrouwen in het afgelopen jaar.

5. Samenstelling RvC Heijmans N.V.

De Voorzitter memoreert dat de heer Vollebregt een jaar geleden is toegetreden tot de RvC. Zoals hij in zijn voorwoord al heeft gezegd, is het de bedoeling dat hij de Voorzitter gaat opvolgen na afloop van deze vergadering.

Conform het rooster van aftreden is de heer Ron Icke aftredend en herbenoembaar. De RvC heeft besloten een vacature open te stellen waarbij gelegenheid wordt gegeven tot het doen van aanbevelingen. De Centrale Ondernemingsraad van Heijmans heeft geen aanbeveling gedaan en ondersteunt de herbenoeming van de heer Icke. De motivering voordracht herbenoeming is als bijlage bij de agenda gevoegd. Indien de AvA geen aanbevelingen doet voor de vacature, dan draagt de RvC tot herbenoeming per 13 april 2016 voor de heer Icke voor een periode van vier jaar tot na afloop van de jaarvergadering te houden in 2020. Er zijn geen vragen over dit punt, er wordt gestemd.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 643.728.810 stemmen.

Tegen het besluit zijn 471.780 stemmen.

Er zijn 456.000 onthoudingen.

Dit betekent dat 99,9% van de stemmen is uitgebracht voor de herbenoeming van de heer Icke waarmee de herbenoeming een feit is. De RvC is verheugd en bedankt de aandeelhouders voor het in hem gestelde vertrouwen.

6. Samenstelling RvB Heijmans N.V.

De Voorzitter licht toe dat de RvC tot benoeming van een lid van de RvB kan overgaan nadat de voorgenomen benoeming is toegelicht aan de AvA. Vandaag wordt zowel een benoeming als een herbenoeming toegelicht.

Ten eerste is de RvC voornemens om de heer Ruud Majenburg te benoemen tot lid van de RvB voor een periode van vier jaar tot na afloop van de jaarvergadering die in 2020 zal worden gehouden. Ten tweede wil de RvC de heer Ton Hillen herbenoemen tot lid van de RvB, ook voor een periode van vier jaar tot na afloop van de jaarvergadering die in 2020 wordt gehouden. Zoals bekend geldt op basis van de Code Corporate Governance voor bestuurders een benoemingstermijn van maximaal vier jaar, en herbenoeming vindt telkens plaats voor een periode van vier jaar.

De AvA heeft kennis kunnen nemen van het CV van de heer Majenburg. De Voorzitter noemt een passage uit het advies van de Centrale Ondernemingsraad: 'de Centrale Ondernemingsraad ziet in de heer Majenburg een kordate en weloverwogen man met een ruime ervaring in het begeleiden van veranderingsprocessen.' De RvC is dezelfde mening toegedaan, en vindt het belangrijk dat er niet uitsluitend mensen uit de bouw op leidinggevende posities komen. De Voorzitter vraagt de heer Majenburg zich kort voor te stellen aan de vergadering.

De heer Majenburg stelt zich voor en vertelt over zijn carrière tot nu toe. Hij is laatste twaalf jaar actief geweest is de business to business in de technische sector, waarvan de laatste zes jaar bij Draka, later overgenomen door Prysmian. Voor die periode is hij werkzaam geweest bij GTI (nu Cofely). Weer daarvoor is hij werkzaam geweest bij Unilever. In zijn carrière heeft hij veel ervaring op gedaan met technische- en infragerelateerde bedrijven en activiteiten. Hij vindt het een voorrecht en een uitdaging om zich te kunnen richten op de infra activiteiten van Heijmans.

De Voorzitter vraagt of er vragen zijn op dit punt.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt waarom de RvC nu iemand benoemt voor specifiek Infra, terwijl het al jaren niet goed gaat met Infra, en ook waarom die benoeming op RvB niveau is. Tevens vraagt hij of de RvC heeft overwogen om één van de zittende bestuurders te vragen op te stappen omdat het niet goed gaat? Ten slotte vraagt hij of de benoeming op instigatie van de banken gebeurt?

De Voorzitter antwoordt dat het mogelijke vertrek van een zittende bestuurder niet aan de orde is geweest. De voorgenomen benoeming had inderdaad eerder gekund, indien zich een mogelijkheid daartoe had voorgedaan. De RvC is van mening dat de situatie bij Infra zodanig is, dat een benoeming op bestuursniveau aangewezen is. De Voorzitter benadrukt dat de RvC gelukkig geheel zelfstandig bevoegd is dit soort besluiten te nemen, en dus niet door banken is aangespoord. De heer Van der Els voegt hieraan toe Heijmans twee grote activiteiten heeft, Bouw en Vastgoed aan de ene kant, en Infra aan de andere kant. Gezien de omvang van en de ontwikkelingen in die activiteiten is het belangrijk om beide activiteiten veel bestuurlijke aandacht te

geven. Daarvan is de voorgenomen benoeming van de heer Majenburg een logisch gevolg. Hij benadrukt ook dat dit niets te maken heeft met de financiering of wens van de banken.

De heer Taverne (VBDO) plaatst nog een opmerking. De heer Majenburg is ongetwijfeld een kandidaat van zeer hoge kwaliteit. Hij vindt het wel van belang om op te merken hoe taai het in Nederland blijkt te zijn om meer diversiteit te creëren op het boardlevel van beursgenoteerde ondernemingen.

Dan gaat de Voorzitter verder met de toelichting op de voorgenomen herbenoeming van de heer Hillen. De heer Hillen heeft laten zien dat hij in moeilijke omstandigheden in deze onderneming leiding kan geven. De Centrale Ondernemingsraad geeft aan dat 'de heer Hillen transparant is en een reflecterend vermogen heeft.' Hij staat bekend om 'practice what you preach'. Hij zet duidelijke lijnen uit en bevordert ook rust en vertrouwen in de organisatie. De RvC werkt al een aantal jaren met hem samen en is daar positief over, vandaar het voornemen tot herbenoeming.

Omdat niemand op dit punt het woord wenst te voeren, sluit de Voorzitter af door te zeggen dat de RvC heden overgaat tot het benoemen van de heer Majenburg en het herbenoemen van de heer Hillen tot lid van de RvB van Heijmans, beiden voor een periode van vier jaar tot na afloop van de jaarvergadering die in 2020 wordt gehouden. De RvC heeft er alle vertrouwen in dat deze collega's een goede bijdrage aan de ontwikkeling van Heijmans gaan leveren.

7. Benoeming externe accountant

De RvC draagt Ernst & Young Accountants, hierna EY, voor als externe accountant van Heijmans voor de boekjaren 2016 en 2017. In verband met deze voordracht hebben zowel de RvB als de Auditcommissie de werkzaamheden van EY binnen de verschillende onderdelen van Heijmans beoordeeld. Gebleken is dat EY in staat is om objectief een oordeel te vormen over alle zaken die binnen de scope van zijn opdracht vallen. En daarbij is sprake van effectief en efficiënt handelen mede in het kader van de controlekosten, risicobeheersing en betrouwbaarheid. Op basis hiervan wordt de voordracht gedaan. Er zijn geen vragen over deze voordracht, en er wordt gestemd.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 643.754.940 stemmen.

Tegen het besluit zijn 314.490 stemmen.

Er zijn 482.940 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor de herbenoeming van EY tot externe accountant voor de boekjaren 2016 en 2017.

8. Inkoop eigen aandelen

Dit voorstel betreft de machtiging van de RvB voor de duur van achttien maanden, te rekenen vanaf 13 april 2016, als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC te besluiten gewone aandelen en preferente financieringsaandelen B in haar eigen kapitaal door de vennootschap te doen verkrijgen door aankoop ter beurs of anderszins. Voorgesteld wordt dat de machtiging is beperkt tot 10% van het geplaatste aandelenkapitaal en dat de aandelen door de vennootschap kunnen worden verkregen tegen een prijs tussen nominaal 110% van het gemiddelde van de slotkoersen van de laatste vijf beursdagen voorafgaand aan de dag van inkoop voor gewone aandelen en tussen nominaal en 110% van de uitgifteprijs voor de preferente financieringsaandelen B. Onder aandelen zijn certificaten van aandelen begrepen.

De Voorzitter vraagt wie het woord wil voeren.

De heer Tiemstra vraagt of in de voorgaande periode gebruik is gemaakt van deze machtiging, en indien dat zo is, of het dan in de pers bekend wordt gemaakt.

De heer Van den Biggelaar geeft aan dat er van deze machtiging in de afgelopen jaren geen gebruik is gemaakt voor wat betreft gewone aandelen. Vorig jaar heeft Heijmans wel preferente financieringsaandelen B ingekocht en vervolgens ingetrokken. Daarbij zijn de voorgeschreven procedures en bepalingen in acht genomen. Het gebruiken van de inkoopbevoegdheid ligt op dit moment niet in de rede, maar er kunnen zich situaties voordoen waarin het nuttig is deze bevoegdheid te hebben.

De heer Swinkels vraagt of er aan de leden van de RvB opties zijn toegekend?

De Voorzitter antwoordt dat dit niet het geval is. Vervolgens wordt gestemd.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 644.157.390 stemmen.

Tegen het besluit zijn 480.360 stemmen.

Er zijn 0 onthoudingen.

Dit betekent dat 99,9% van de stemmen is uitgebracht voor de toekenning van de hiervoor toegelichte machtiging. Daarmee is agendapunt 8 aangenomen.

9. Bevoegdheden raad van bestuur tot uitgifte van aandelen

9a. Verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan tot uitgifte van en/of tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen

Verlenging van de aanwijzing van de RvB voor de duur van 18 maanden, te rekenen vanaf 13 april 2016, als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC te besluiten tot uitgifte van en/of tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen. Daarbij zal de bevoegdheid van de RvB voor wat betreft de uitgifte van gewone aandelen beperkt zijn tot 10% van het per 13 april 2016 geplaatste aandelenkapitaal alsmede 10% van het per 13 april 2016 geplaatste aandelenkapitaal indien de uitgifte plaatsvindt in het kader van een fusie of overname dan wel het aangaan van een strategische alliantie. De bevoegdheid van de RvB om te besluiten tot uitgifte van preferente aandelen omvat alle preferente aandelen in een maatschappelijk kapitaal zoals het thans of te eniger tijd zal luiden onverminderd het bepaalde in artikel 6 van de statuten.

Omdat niemand het woord vraagt over dit agendapunt wordt overgegaan tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 530.895.990 stemmen.

Tegen het besluit zijn 113.603.220 stemmen.

Er zijn 153.540 onthoudingen.

Dit betekent dat 82,4% van de stemmen is uitgebracht voor de verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan tot aandelenuitgifte. Daarmee is agendapunt 9a aangenomen.

9b. Verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan het voorkeursrecht op gewone aandelen te beperken of uit te sluiten

Verlenging van de aanwijzing van de RvB voor de duur van 18 maanden, te rekenen vanaf 13 april 2016, als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC het voor het voorkeursrecht op gewone aandelen te beperken of uit te sluiten, indien die aandelen worden geplaatst met gebruikmaking van de onder 9a. vermelde bevoegdheid.

Er zijn geen vragen en er wordt gestemd.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 530.167.950 stemmen.

Tegen het besluit zijn 114.491.460 stemmen.

Er zijn 930 onthoudingen.

Dit betekent dat 82,2% van de stemmen is uitgebracht voor de verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan tot beperking van het voorkeursrecht. Daarmee is agendapunt 9b aangenomen. Dit was het laatste stempunt van de agenda.

10. Rondvraag

De Voorzitter vraagt of iemand van de aanwezigen gebruik wenst te maken van de rondvraag.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt of Heijmans de beursnotering op dit moment als een voordeel of als een nadeel ervaart?

De heer Icke, voorzitter van de Auditcommissie, zegt dat als je kijkt naar het beroep dat Heijmans in het verleden heeft gedaan op de kapitaalmarkt, het zeker een functie heeft gehad. Beursnoteringen kun je echter nooit geïsoleerd in een klein tijdvak beschouwen, maar als gezegd is het voor Heijmans in de laatste jaren wel nuttig gebleken.

De heer Van Leeuwen vraagt wie de liquidity provider van Heijmans is?

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat Heijmans niet een specifieke liquidity provider heeft. De liquiditeit op de beurs en een aantal partijen die actief zijn in de handel, maken dat het voldoende is.

De heer Swinkels vraagt of er dit jaar een projectbezoek voor aandeelhouders wordt georganiseerd, hij heeft dat vorig jaar gemist. Hij zou dat bezoek graag zien direct na het publiceren van de halfjaarcijfers. Heijmans heeft dan immers wel een analistenmeeting, maar een projectbezoek een uitgelezen kans om met de aandeelhouders bij te praten.

De heer Van den Biggelaar antwoordt dat de heer Swinkels een serieus punt inbrengt. Heijmans organiseert na de publicatie van cijfers een meeting met analisten die via een webcast live te volgen is (en later alsnog te zien is). Heijmans realiseert zich dat het altijd minder ideaal is dan dat iedereen erbij zou kunnen zijn. Wel wordt tijdens de webcast de mogelijkheid geboden om live vragen te stellen via e-mail, die dan in de meeting worden beantwoord. Indien nodig worden via Investor Relations ook vragen beantwoord. Een extra moment voor aandeelhouders middels een projectbezoek is echter geen haalbare kaart, onder andere door de logistiek.

Er zijn verder geen vragen.

Omdat dit de laatste AvA is voor de Voorzitter, richt de heer Van der Els het woord tot hem. De RvB heeft de afgelopen jaren met veel plezier met hem samen gewerkt, en bedankt hem voor zijn grote inzet en betrokkenheid. Vanaf morgen gaan de RvB en RvC verder met de heer Vollebregt als voorzitter, en de heer Van der Els wenst hem daarbij veel succes.

Daarna neemt de heer Icke het woord namens de RvC. De Voorzitter is negen jaar commissaris van Heijmans geweest waarvan acht jaar als Voorzitter. Dat waren niet de makkelijkste jaren binnen Heijmans en in die jaren is veel vergaderd. Die vergaderingen kenden een bijzondere dynamiek, waarin altijd op het scherpst van de snede werd gediscussieerd. Dat het altijd goed ging, is enerzijds te danken aan het onderlinge respect, en anderzijds door de directheid die de Voorzitter hanteert in het vergaderen en in het aanspreken van mensen. Daarbij is hij ook een goede luisteraar. Die combinatie van eigenschappen heeft de RvC enorm geholpen de afgelopen jaren. De RvC bedankt hem daar hartelijk voor en wenst hem veel gezondheid en veel succes in zijn verdere activiteiten toe.

De Voorzitter sluit af door te zeggen dat er inderdaad veel moeilijke zaken op de vergadertafel hebben gelegen de afgelopen jaren, en hij bedankt zijn collega's voor de goede samenwerking daarin. Hij hoopt voor alle betrokkenen dat het Heijmans goed zal gaan in de toekomst.

Hiermee is de vergadering ten einde gekomen. Aanwezigen worden uitgenodigd voor een hapje en een drankje buiten de zaal.

Voorzitter
Sj.S. Vollebregt

13 oktober 2016

Secretaris
N. Schaeffer

13 oktober 2016